

Dec 2013

www.naturskyddsforeningen.se/dalarna

Dala-Kontakt

Kalendarium

Se lokala aktiviteter på
www.naturskyddsforeningen.se/"kretsens namn"

Januari

18 Riks rådslag, www.naturkontakt.se Umeå
19 Kretsträff för hela Dalarna Dala-Floda
24-27 Vinterfåglar inpå knuten, se
www.sofnet.org & www.dofnet.se Sverige
25 Riks rådslag, www.naturkontakt.se Alvesta
26-2 feb Miljövecka i Ludvika, www.ludvika.se
31 Sista dag för motioner till riksstämman

Februari

6 Pedagogträff Lärande för hållbar utveckling
Dalarna, tema mat Borlänge
28 Sista dag för motioner till länsstämman

Bra att ha datum för hela 2014 och
inbjudningar finns på
<http://dalarna.naturskyddsforeningen.se/kalendarium/>

Kretsträffen

9.30-16, Dala-Floda Vårdshus

Välkommen till årets kretsträff för alla i
Dalarna! På Vårdhuset i Dala-Floda, känt för
sin fantastiskt goda, ekologiska mat och
härliga miljö.

2014 är Grodans År. Det är supervalår med val
till EU, riksdag, landsting och kommuner och
länsförbundet har sökt pengar för valarbete.
Det är dessutom dags för riksstämma med
beslut om nya verksamhetsriktlinjer och val av
ny riksordförande.

Ur programmet:

- 2013 års höjdpunkter och planer 2014

Verkstäder:

- Så får vi miljö att bli största valfrågan!
- Vilken är Naturskyddsföreningens viktigaste utmaning?

- Motionera mera!
- Prova på Naturkontakt, nya hemsidorna och nya Aktivitetskalendern.

Kostnad: Endast 100 kr för ekologisk lunch & fika, subventionerat pris.

Anmälan till länskansliet senast 13 januari på
kansli.dalarna@naturskyddsforeningen.se,
0250-166 33.

Se hela inbjudan:
<http://dalarna.naturskyddsforeningen.se/wp-content/uploads/sites/55/2013/12/Inbj-kretstraff-2014-Dala-Floda.pdf>

Sökes: redaktör Dala-Natur

Efter 8 års fantastiskt arbete vill redaktören för
vår medlemstidning Mikael Källman sluta.

Är du duktig på layout, gillar att skriva och är
bra på att hålla dead-lines? Anmäl ditt intresse.
Visst arvode utgår. Ring 0246-512 12, 0768-
48 44 41 eller maila mikael@disposito.se för
mer info.

Sökes: kassör

Länsförbundet söker en kassör. Det handlar
om löpande bokföring av ca 200 verifikat/år i
dataprogrammet BL Adm, ekonomisk projekt-
redovisning och bokslut. Visst arvode utgår.
Kontakta länskansliet för mer info.

Naturskyddsföreningen i Dalarna

Adress Länskonsulent Tfn/Fax
Strandgatan Lillian Lundin 0250-166 33
792 30 Mora Stöt 070-273 91 55

E-post & hemsida
kansli.dalarna@naturskyddsforeningen.se
www.naturskyddsforeningen.se/dalarna

Org.nummer Plusgiro
883201-6706 512687-5

Sökes: webbred Wordpress

Flera kretsar behöver någon som sköter deras nya hemsida. Har du redan jobbat med Wordpress eller är allmänt datakunnig och intresserad? Hör av dig till länskansliet.

Morakretsen har t ex byggt upp sin hemsida så här: <http://mora.naturskyddsforeningen.se>

Ta en tjuvtitt på Dalarnas sida som är under uppbyggnad. Kom gärna med synpunkter!

<http://dalarna.naturskyddsforeningen.se>

OBS! Tillfälliga adresser – senast 31 jan får de formen www.naturskyddsforeningen.se/mora igen.

Låt rovdjuren leva!

Riksdagen har fattat ett beslut om hur de stora rovdjuren i Sverige ska behandlas. Ett beslut som Naturskyddsföreningen anser är fullständigt oacceptabelt. Läs mer: <http://www.naturskyddsforeningen.se/nyheter/at-vargarna-och-de-andra-rovdjuren-leva>

Ny viltförvaltn.delegation

Länsstyrelsen Dalarna har bett om förslag till representanter till den nya viltförvaltningsdelegationen 2014.

Naturvården, d v s Naturskyddsföreningen, Rovdjursföreningen och Ornitologiska Föreningen har föreslagit Lennart Embro, Rättvik och Bertil Helmersson, Öje (Naturskyddsföreningen) samt Asinja Holma och Camilla Hofström, Grängesberg (Rovdjursföreningen).

Ulla Magnusson är redan utsedd som politisk representant.

Miljövecka i Ludvika

26 jan – 2 feb

Filmvisningar, föreläsningar med Pär Holmgren, Svante Axelsson m fl, samtalsgrupper, FairTrade-dag. 1 februari ordnar t ex kretsen klädbyttardag tillsammans med Omställning Ludvika. Läs mer på

<https://www.facebook.com/VasterbergslagensNaturskyddsforening>

Mer info om veckan: Per Skoog 070-252 55 64

Pedagogträff, tema mat

6 feb kl 10-15, Framtidsmuséet Borlänge

- "Skolmåltiden – en viktig del av en bra skola" Skolverket & Livsmedelsverket
- "Smaklandet Dalarna" Länsstyrelsen
- Borlänge får priser och Ekotågsprojektet blir Goda matvanor
- Falun satsar på att minska matsvinnet
- Skolpaket om mat, Naturskyddsföreningen

Anmäl före 24 januari till Gittan 070-675 44 32.

Vindkraftsgrupp i Dalarna

Riks håller tillsammans med Studieförbundet på att ta fram ett studiematerial för hur kretsar och länsförbund kan påverka vindkraftsetableringar. Projektet heter "Ja till vindkraft - men på rätt ställe".

Vill du vara med i en regional grupp som kan bevaka vindkraftsfrågor i Dalarna? Vi behöver vara många som kan vara med och tycka till. Anmäl dig till länskansliet.

Ore skogsrike

Trots träff med Sveaskog på Brännvinsberget och ytterligare inventeringar där, då vi hittat massor av höga naturvärden, tänker Sveaskog fullfölja sina planer på att avverka skogen, men med förstärkt hänsyn!!

Det torde inte räcka för att klara den biologiska mångfalden och förstärka denna värdegrund. Det landskapsekologiska perspektivet lyser också med sin frånvaro här. Sveaskog, som ägs av oss alla tillsammans i Sverige, vill ha

Naturskyddsföreningen i Dalarna

Adress Länskonsulent Tfn/Fax
Strandg. 10 Lillian Lundin 0250-166 33
792 30 Mora Stöt 070-273 91 55

E-post & hemsida
kansli.dalarna@naturskyddsforeningen.se
www.naturskyddsforeningen.se/dalarna

Org.nummer Plusgiro
883201-6706 512687-5

maximala vinster och är inte beredda på att göra ytterligare insatser för naturen och miljön.

Läs artikel om Brännvinsberget i Svensk Botanisk Tidskrift:
<https://www.dropbox.com/s/9c8k2yrz8dtha6d/Oldhammer%20%26%20Kirppu%202013.pdf>

Skogen som klassrum

Vill du och din krets vill vara med i Skogen som klassrum nästa år? Riks bjuder då in skolor i din kommun till gratis fortbildning i utomhuspedagogik hösten 2014. Kontakt: marta.berg@naturskyddsforeningen.se, 08-702 65 46, 070-580 46 56.

Mer lokal mat och energi

Efter studiebesöket vid solcellsparken i Katrineholm så fortsätter arbetet med beräkningar av köpkraft för resp. kommun kring drivmedel, el och livsmedel.

Den 2-3 februari kommer Anders Persson och berättar om Tillsammansodlingar och hållbar omställning, i Mora och Leksand. Kontakt: ylva.grudd@naturskyddsforeningen.se, 0708-27 17 07

Giftrfri förskola- info/diskussion

10 mars kl 18-21, Maserskolans aula, Borlänge

Informationskväll med diskussion kring Giftrfri förskola. Info om inventeringen av förskolor:

- Hur ser det ut på förskolorna?
- Hur drabbar detta våra barn?
- Vad kan förskolan göra för att minska gifterna på förskolan?
- Vad kan kommunerna göra?
- Vad föreslår föreningen ska göras på högre nivå, och på gräsrotsnivå för att våra barn ska få en bättre miljö på förskolan?

Med bl a Ylva Grudd, Kem Net och Unni Öhman, Borlänge kommun.
Kontakt: Anja Lenner, info@anjalenner.se

Läs mer och få tips på hur du kan giftbanta din förskola och hemma:
www.naturskyddsforeningen.se/giftriforskola

Kemikaliebantare

Via en studiecirkel på distans får hushåll i Dalarna kemikaliebantar-uppdrag via mail. Det första handlade om mat, det andra om hygienprodukter och senast om att plastbanta.

Några reflektioner om matuppdraget:
"Vi har börjat agera efter principen att bara det som är ekologiskt märkt är det som är tillgängligt att köpa. Detta innebär att exempelvis vindruvor bara finns, om de är ekologiska."

"Jag trodde att vi i princip bara köpte ekologiskt, men fick mig en tankeställare när jag insåg att vi faktiskt inte ens köper allt som går. Det gällde främst mejerivaror. Detta ska det bli ändring på nu!"

I vår väntar uppdrag inom boende, städning och textilier. Se <https://naturkontakt.naturskyddsforeningen.se/grupper/kemikaliebantare/filebox/>

Vi satsar på valet!

Det blir en stor satsning från riks på riksdagsvalet med miljömärkning av politiker. Rikskansliet tar fram en hemsida där politikerna själva får svara på ca 15 frågor. Om de når en viss nivå blir de märkta med Bra Miljöval. Konsumentupplysning!

Kretsar och länsförbund kan ta upp egna frågor samt lyfta de lokala och regionala kandidater som blivit märkta med ett jippo. Du kan hjälpa till genom att peppa politiker att svara, sprida medborgarförslag och ordna lokala debatter och jippon. Länsförbundet har sökt pengar för detta. Läs mer på t ex <https://naturkontakt.naturskyddsforeningen.se/2013/12/03/valuptakt-i-lund-sa-ska-vi-miljomarka-politikerna-i-valet/>

Naturskyddsföreningen i Dalarna

Adress	Länskonsulent	Tfn/Fax	E-post & hemsida	Org.nummer	Plusgiro
Strandg. 10 792 30 Mora	Lillian Lundin Stöt	0250-166 33 070-273 91 55	kansli.dalarna@naturskyddsforeningen.se www.naturskyddsforeningen.se/dalarna	883201-6706	512687-5

Kom med i Naturkontakt!

Mer och mer info, inbjudningar etc kommer att ligga på Naturskyddsforeningens interna forum Naturkontakt. Nu med nytt utseende, enklare och mer passande för mobiler. Gå in på www.naturkontakt.se och registrera dig. Första gången behöver du ditt medlemsnummer som finns på baksidan av tidningen Sveriges Natur. Dalarna har en egen sida i forumet, se <https://dalarna.naturkontakt.naturskyddsforeningen.se/>

Basti på radion

Skogshjälten talar:
<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=97&artikel=5728098>

Jonstad på TV

Gävle-Dalarnas reportage från när David Jonstad var i Mora:
<http://www.svt.se/nyheter/regionalt/gavledalarn-osaker-framtid-vantar>

Material för Natursnokar

Naturskyddsforeningens barn- och familjeverksamhet kallas Natursnokar. Vill du starta en grupp på din ort är det bara att sätta igång. Mer info:
<https://natursnokarna.naturkontakt.naturskyddsforeningen.se/natursnokarna-ny/>

Folder, handledning och nya affischer hittar du här:
<https://naturkontakt.naturskyddsforeningen.se/info-material/materialskafferiet/barn-familj/#natursnokar>

Fixa en klädbyttardag!

5 april 2014

För femte året i rad arrangerar Naturskyddsforeningen Sveriges största Klädbyttardag. Till vår glädje har intresset för klädbyttardagen ökat för varje år.

Kontakta länskansliet om du vill arrangera en egen klädbyttardag eller hjälpa till som volontär. Vi hjälper er med praktiska råd och tips samt material såsom affischer, klädbrickor m.m. Läs mer på

www.naturskyddsforeningen.se/kladbyttardagen

Ananas farligt för hälsan

Naturskyddsforeningen och Swedwatch har gett ut en rapport om verkligheten bakom den billiga ananassen som vi kan köpa i butikerna:
<http://www.naturskyddsforeningen.se/nyheter/orbjudna-bekämpningsmedel-bakom-billig-ananas-och-mango>

Miljövänligen Veckan 2014 fokuserar på ekologisk frukt. Redan nu har vi bestämt att den regionala upptakten blir den 24 aug med studiebesök på Grangärde Musteri. Inbjudan:
<http://dalarna.naturskyddsforeningen.se/wp-content/uploads/sites/55/2013/12/Inbjud-regupptakt-MVV-ekofrukt-24-aug-2013-Grangarde.pdf>

Miljöpris till Morakretsen!

Naturskyddsforeningen i Mora fick kommunens miljöpris. Grattis!

Vem får Dalarnas miljöpris?

Länstämman blir i år i Leksand söndagen den 13 april. I samband med stämman delar Naturskyddsforeningen Dalarna ut natur- och miljöpriserna Stora och Lilla Lyckosparken samt Kängan (miljösvikarpriset). Ge förslag på pristagare till länskansliet.

Naturskyddsforeningen i Dalarna

Adress	Länskonsulent	Tfn/Fax	E-post & hemsida	Org.nummer	Plusgiro
Strandg. 10 792 30 Mora	Lillian Lundin Stöt	0250-166 33 070-273 91 55	kansli.dalarna@naturskyddsforeningen.se www.naturskyddsforeningen.se/dalarna	883201-6706	512687-5

Se tidigare miljöpristagare på:

<http://dalarna.naturskyddsforeningen.se/wp-content/uploads/sites/55/2013/12/Sammanst-miljopriser-95-13.pdf>

Nätverken tas över av riks

Naturskyddsforeningen Dalarna har under många år varit värd för de nationella nätverken inom skog resp. mat och jordbruk. Fr o m årsskiftet tas dock alla nätverk över av rikskansliet. Det är klart att Maria Palm ska samordna mat- och jordbruksnätverket. Anmäl dig till ett nätverk för din/dina hjärtefrågor på <http://www.naturskyddsforeningen.se/vad-du-kan-gora/som-medlem/ga-med-i-ett-natverk> Vi passar också på att tacka Eva-Lena och Mirjam för ett gott jobb som nätverks-samordnare!

Riks rådslag

Vilken är Naturskyddsforeningens viktigaste utmaning? På stämman i juni ska foreningen förnya sina verksamhetsriktlinjer för 2015-2018. Miljöfrågorna är ständigt på tapeten, ändå lever världen långt från hållbart.

- Vad tycker du att Naturskyddsforeningen ska göra?
- Hur ska vi utvecklas?
- Vad är vår roll som miljö rörelse?

Alla Naturskyddsforeningens medlemmar är varmt välkomna till rådslag 18 jan i Umeå, 25 jan i Alvesta. Ingen avgift. Riks står för reseersättning. Läs mer på <https://riksstamma.naturkontakt.naturskyddsforeningen.se/>

Skriv en motion!

Vill du påverka foreningen? Skriv en motion! Till länsstämman i Leksand 13 april vill länskansliet ha den senast sista februari till kansli.dalarna@naturskyddsforeningen.se

Till riksstämman i Örebro 14-15 juni vill rikskansliet ha din motion senast sista januari till motioner2014@naturskyddsforeningen.se Mall för motioner finns på <https://naturkontakt.naturskyddsforeningen.se/info-material/materialskafteriet/riksforeningen/>

Kretsrundan

8 jan kl 18.30 Programmakarmöte, Mora
13 jan Programmakarmöte, Falun
14 jan Disk om översiktsplanen, Falun
25 jan Vinterfåglar, Säter
26 jan Naturbildspel, Orsa
2 & 3 feb Tillsammansodlingar & hållbar omställning, Mora & Leksand
13 feb Årsmöte & föreläsning om biogas, Orsa
18 feb Årsmöte med filmvisning Mer än bara honung, Kulturhuset, Mora

Med hopp om en riktigt vintrig vinter!

Naturskyddsforeningen i Dalarna

Adress	Länskonsulent	Tfn/Fax	E-post & hemsida	Org.nummer	Plusgiro
Strandg. 10	Lillian Lundin	0250-166 33	kansli.dalarna@naturskyddsforeningen.se	883201-6706	512687-5
792 30 Mora	Stöt	070-273 91 55	www.naturskyddsforeningen.se/dalarna		